

rådet med de vigtige opgaver, der påhviler rådet med hensyn til opretholdelse af international fred og sikkerhed.

Skal FN-beslutninger respekteres, må de have legitimitet i medlemmernes øjne. Det forudsætter, at en nogenlunde repræsentativ medlemskreds har deltaget i beslutningerne.

Samtidig har vi også, for at FN skal kunne løse sine opgaver, understreget hensynet til organisationernes handlekraft. Vi har set det som en hovedopgave at styrke FN's konfliktforebyggende og fredsbevarende indsats. Vi har understreget, at finansieringen af FN's forskellige opgaver er et fælles ansvar, og derfor må det være de enkelte landes betalingssevne, der skal ligge til grund for deres bidrag til FN's budgetter. Desuden er gjort gældende, at formålet med reformerne er at effektivisere FN, ikke at nedskære FN.

Jeg vil i det følgende omtale tre centrale emner: Sikkerhedsrådet, indsatsen imod konflikter og indsatsen på udviklingsområdet.

Reform af Sikkerhedsrådet er nok det vigtigste forhandlingsstema. Dette følger allerede af de meget vidtgående beføjelser, rådet har i henhold til FN-Pagten, hvorefter der kan træffes beslutninger, som er bindende for hele FN's medlemskreds. Disse beføjelser er også i de senere år i praksis blevet betydelig udvidet til at gælde ikke blot konflikter mellem stater, men også de indre statslige konflikter, som efterhånden er langt de hyppigste, og som har sat hele det internationale samfund på alvorlig prøve.

Spørgsmålet om Sikkerhedsrådets reform er også kompliceret, fordi det kræver ændring af FN-Pagten, dvs. først en vedtagelse med $\frac{2}{3}$ -flertal af generalforsamlingen og derefter ratifikation af $\frac{2}{3}$ af medlemmerne, herunder alle de permanente medlemmer af Sikkerhedsrådet. Sikkerhedsrådet er én gang – i midten af 1960'erne – blevet udvidet fra 11 til 15 medlemmer. FN havde dengang knap 120 medlemmer. I dag tæller medlemskaren som nævnt 185, heraf mere end $\frac{1}{3}$ fra den såkaldte tredje verden.

På grund af den regionale opdeling i Sikkerhedsrådet kan landene i den tredje verden højst besætte 8 af rådets pladser, hvoraf én er permanent: Kinas. For tiden råder de endda kun over 6 pladser, idet Asien er repræsenteret af Japan og Sydkorea.

Derfor kan det ikke komme som nogen overraskelse, at de alliancefrie lande ønsker Sikkerhedsrådet udvidet med 11 pladser for at forbedre deres repræsentation, og at flere store lande i

Asien, Afrika og Latinamerika ønsker permanent sæde i rådet. Det gælder Indien, Ægypten og Brasilien. Hertil kommer, at Tyskland og Japan finder, at deres politiske og økonomiske vægt retfærdiggør permanent medlemskab.

Til gengæld er lande som Italien, Argentina, Pakistan og Indonesien skeptiske over for en udvidelse med nye permanente medlemmer. Ikke mindst Italiens holdning har umuliggjort etableringen af en fælles EU-holdning i disse spørgsmål.

Danmark har sammen med de andre nordiske lande gjort gældende, at der ved udvidelse af rådet skal tages hensyn til en ligelig geografisk fordeling, at et samlet medlemstal på 23 – omkring 23 – må anses for passende af hensyn til handlekraften, at antallet af permanente medlemmer bør forøges med 5, og at en udvidelse af vetoretten til nye faste medlemmer nøje bør overvejes for ikke at begrænse effektiviteten.

Danmark støtter Tyskland som permanent medlem af et udvidet Sikkerhedsråd. Derimod har vi ikke fundet det rigtigt at udtale os om ikkeeuropæiske kandidaturer.

Man må også et øjeblik dvæle ved spørgsmålet om vetoretten, som vi sammen med mange andre lande gerne ser begrænset. Her må vi bare konstatere, at de nuværende permanente medlemmer blankt afviser enhver indskrænkning.

De lande, der ser sig selv som nye permanente medlemmer af Sikkerhedsrådet, har hidtil afvist enhver forskelsbehandling i forhold til de nuværende permanente medlemmer, og de argumenterer desuden med, at vetoretten må være et naturligt modstykke til de særlige politiske og finansielle forpligtelser, der påhviler permanente medlemmer. Der hentydes her til, at de permanente medlemmer betaler et særligt bidrag til de fredsbevarende operationer ud over deres normale bidrag til FN's budget.

I et forsøg på at bringe arbejdsgruppens forhandlinger ud af dødvandet fremlagde formanden, der også er generalforsamlingens formand, den 20. marts i år et forslag. Herefter skal Sikkerhedsrådet udvides med fem permanente medlemmer, heraf to ilande og tre lande fra hhv. Afrika, Asien og Latinamerika. Endvidere udvides rådet med fire ikkepermanente medlemmer fra de tre nævnte regioner og Østeuropa. De nye permanente medlemmer skal udpeges af generalforsamlingen med to tredjedele flertal og skal ifølge forslaget ikke have vetoret.

Dette forslag imødekommer ganske vist ikke helt de krav, der er fremført fra forskellige side,